

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

III. De tribus conditionibus requisitis ad iuramenti sanctitatem, & de
transgressione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

est promissorium non obligare; at contrarium reputo probabilius. Si sit de re mortaliter mala? Non obligat, neque de mala venialiter. Si sit de re indifferenti? Etiam non obligat, nisi ad honestum finem referatur. Num si fiat de mali operis omissione obligabit? Ita equidem; minimè autem de opere supererogationis, neque de mala re per diuinam legem positivam prohibita, neque factum contra prius iuramentum, aut votum, aut simplicem promissionem, modò honesta fuerit; neque si de re sit humana lege prohibita, vt Canonica, vel Ciuili, modò hæc de re sit, quæ sine peccato seruari possit; neque contra bonos mores naturales. Non obligat iuramentum illicitè factum? Potest obligare, modò ex illicita materia non sit, nec illicitæ promissioni iungatur.

CAPVT III.

De tribus conditionibus requisitis ad Iuramenti
sanctitatem, & de gravitate
transgressionis.

- §. 1. Tres conditiones ad iuramenti sanctitatem.
12. **Q**uidnam in iuramento requiritur, vt sanctum sit? Tres conditiones habere debet, vt scilicet adsit veritas, iustitia, & iudicium: sine veritate est mendax: sine iustitia, hoc est, cum sit de re illicita, est iniquum: sine iudicio, hoc est, debita reuerentia, seu exigente occasione & necessitate, est indecens. Ex defectu trium harum proprietatum iuramentum est peccatum.
13. Quòdnam peccatum est veritatis defectus? Mortale semper siue materia sit grauis, siue leuis, imò quò res est leuior, eò grauius crimen. Incertum igitur, pro certo iurare, mortiferum est semper, & qui habitum pro falso iurat, licet verum sit aliàs, periurus est; secus si probabiliter putauit verum, licet aliàs falsum esset. Sub dubio iurare, semper mortale, licet verum sit; quia me periurio expono. Num consuetudo iurandi mortalis sit? Si cum veritate fiat, mortale peccatum non est; secus si promiscuè, hoc est, etiam cum admixta frequenter falsitate, sine debita addita cautela, tunc enim iuramenta illa periuria censentur: secus si cautela plerumque adhibeatur, licet aliquando quis in falsum prolabatur.
- §. 2. Transgressio iuramenti.
14. Est ne mortale crimen defectus iustitiæ? Profectò mortalis est defectus huiusmodi in materia graui, venialis autem

rem in leui materia. v.g. iuro per Deum me ab hoste vindictam sumpturum: si vindicta sit grauis, grauius deliqui; si leuis, leuiter. *Quid si non intendam implere, sed terroris gratia solummodo iuravi?* Siue grauis vindictae verba sint, siue leuis, mortale crimen est; qui veritas abest. Vnde in leui materia, quando v.g. parentes, aut domini filiis aut famulis, adhibito iuramento minas iactant, oportet implendi habere intentionem, licet iniusta sit vindicta; quia illa leuis iniustitia solummodo venialis est, at intentionis defectus mortalis, ob absentiam veritatis. *Quidnam postquam cum intentione iuravi leuem filij, v.gr. aut famuli percussorem, matrem v. iuratare, non impleui?* Si supplicium illud erat iniustum, facius non opere exequi: quia venialis executio, sicut venialis iuramenti iniustitia; si autem iusta vindicta, in re graui, scilicet, quando ex indulgentia graue malum exoritur, mortale est in re leui: veniale non adimplere. *An mortale non implere iuramentum promissorium?* Non semper, vt si de re sit illicita; alioqui si licita res sit, & voluntarie non impleatur, mortale est, nisi materiae leuitas excuset. *Peccatum ne absque intentione iurare?* Iurare quidem non absque intentione implendi (de quo supra) sed absque iurandi intentione, ex genere mortale est, etiam si cum veritate: non autem mortale, cum iniuste exigitur iuramentum. *Iuro rem malam impossibilem, grauius ne delinquo?* Non, si cum ignorantia iuras, quod sit impossibile. *Iuro me peccatum commissurum: quoniam me crimine illo?* De veniali committendo, veniale iuramentum est: de mortali, mortale.

13. *Iuramentum absque iudicio aut necessitate, est ne mortale?* Non, sed solum veniale, nisi modus incautus, & temerarius esset.

CAPVT IV.

De iuramenti amphibologia.

16. **V**Ti in iuramento amphibologia, hoc est, verbis alio sensu, quam alius accipiat, est ne peccatum? Malum intrinsecè non est, saepe peccatum esse potest. Ex causa quidem honesta periurium dici non potest, & si verba sint æquiuoca, ex honesta causa amphibologia vti licitum est. Si tantum huiusmodi æquiuocatio sit in mente, nec eam verba ipsa includant, probabilis sententia est, haud licitum esse iurare: sed probabilius illicitum non esse.

E 3

17. Verba